

Instrument European de vecinătate pentru Republica Moldova

Curs de instruire în domeniul
**CONSERVĂRII
ARHITECTURALE**

Septembrie 2018 - Iulie 2019

.....

DESCRIEREA PROGRAMULUI

Proiectul Twinning MD 13 ENPI OT 01 16 (MD/26)
Suport pentru promovarea patrimoniului cultural în Republica Moldova, prin păstrarea și protecția acestuia

INTRODUCERE

Timp de decenii, domeniul conservării arhitecturale s-a extins, transferându-și atenția de la artefacte individuale la orașe, peisaje, teritorii sau sisteme de obiecte și până la procesele de producere aferente și cunoștințe de specialitate. Cu timpul, societatea a devenit din ce în ce mai conștientă că patrimoniul istoric cultivă sentimentul de identitate și contribuie intens la construirea viitorului. Mai mult decât atât, începem să înțelegem că păstrarea calităților mediului construit nu este posibilă doar dacă ne axăm pe produsele de „patrimoniu”, ci sunt necesare strategii la nivel teritorial, social și economic.

În același timp, necesitatea economisirii resurselor economice, teritoriale, de mediu cauzată de criza energetică și situația ecologică fragilă, a configurat motive suplimentare pentru a sprijini activitățile de protejare a mediului construit, care trebuie aduse în concordanță cu motivații mai „tradiționale” care uneori pot veni în contradicție cu cele din urmă. Preocupările de dezvoltare sustenabilă generează și provocări tehnice, și anume integrarea echipamentului tehnic pentru exploatarea resurselor de energie regenerabilă sau proiectarea noilor

edificii sau componente de construcție în conformitate cu principiile de construcție seculare reinterpretate, dar deja „prietenoase mediului”, pentru care sunt necesare competențe specifice.

Cu toate acestea, noile provocări nu presupun faptul că vechile întrebări și probleme, cum ar fi de ce?, cum? și în ce măsură? urmează să intervenim în arhitectura existentă au fost soluționate sau și-au pierdut din relevanță. Din contra, chiar și astăzi este extrem de important ca specialiștii în domeniul patrimoniului să dispună de toate instrumentele culturale, intelectuale și tehnice necesare.

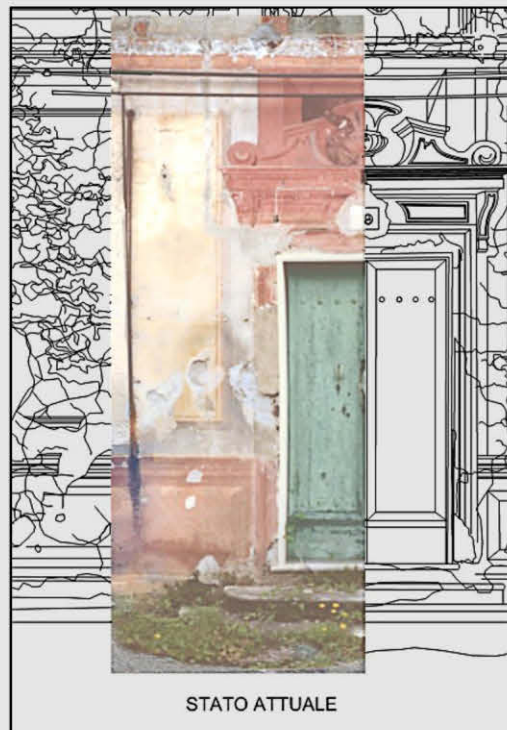
În această situație complexă și în permanentă evoluție, pentru a conserva eficient cadrul istoric construit, specialiștii în domeniu trebuie să-și dezvolte noi competențe și capacități care depășesc abilitățile tehnice.

Contextual, programul de activități al proiectului Twinning include un curs intens de instruire cu scopul de a dezvolta capacitățile specialiștilor din Republica Moldova de a face față actualelor probleme și provocări.

Twinning Project MD 13 ENPI OT 01 16 (MD/26)

“Support to promote cultural heritage in the Republic of Moldova through its preservation and protection”

STATO ATTUALE

FASE INTERMEDIA

STATO FINALE

Imagine: Scuola di Specializzazione dei beni Architettonici e del Paesaggio - Università di Genova

SCOPUL INSTRUIRII

Scopul instruirii este de a oferi cunoștințe de bază necesare la elaborarea unui proiect de conservare/restaurare a clădirilor existente și de a forma competențe tehnice și culturale care sunt indispensabile în realizarea corectă a intervențiilor asupra clădirilor existente prin prezentarea unui studiu de caz real. Cursul va include și unele cunoștințe preliminare despre conservarea urbană și a peisajelor.

Cursul de instruire se bazează pe principiul că conservarea patrimoniului construit, înainte de a deveni o acțiune tehnică, reprezintă o alegere. În conformitate cu acest principiu, cursul va oferi participanților unele instrumente metodologice și tehnice care să le permită să soluționeze contradicțiile, problemele și provocările ce țin de conservarea și gestionarea patrimoniului cultural cu o mai mare conștientizare a valorii culturii și competențe tehnice îmbunătățite.

În același timp, se va asigura dezvoltarea atât a unor abilități tehnice specializate, cât și a unor competențe generale dar cruciale, precum abilitatea de a gestiona obiective multiple, abilitatea de a elabora o viziune sintetică și de a gestiona procesele analitice, abilitatea de a lua decizii în condiții incerte cu asumarea responsabilităților și abilitatea de a explica clar criteriile în baza cărora au fost luate deciziile.

OBIECTIVELE INSTRUIRII

Instruirea include studierea detaliată a diferitor subiecte disciplinare care interacționează în domeniul restaurării pentru a dezvolta capacitățile specialiștilor de a:

- înțelege structura arhitecturală prin geometria acesteia, materialele de construcție, suprafețele, tehnicile de construcție, transformările prin care a trecut construcția în timp, făcând legătura între rezultatele reconstrucțiilor istorice și rezultatele analizei arheologice;
- evalua starea de conservare a construcției, de a identifica cauzele și gradul de deteriorare la nivelul întregii construcții, precum și la nivelul unor elemente separate ale acesteia, recunoscând situațiile de deteriorare, deficiențele care afectează materialele, elementele și structurile;
- de a utiliza tehnicile de conservare și aspectele/abordările ce țin de consolidarea structurală și aranjamentul plantelor pe pereții clădirilor istorice;
- de a utiliza în mod conștient și critic rezultatele etapei de analiză și diagnostic la elaborarea proiectului, stabilirea obiectivelor și strategiilor;
- de a elabora un proiect de restaurare.

STRUCTURA CURSULUI DE INSTRUIRE

Pentru a atinge obiectivele menționate, cursul de instruire este structurat pe 2 componente.

Prima componentă este dedicată dobândirii cunoștințelor și include lecții teoretice și în teren și stă la baza celei de-a doua părți, scopul căreia este dezvoltarea competențelor prin elaborarea unui proiect concret de la zero și până la etapa finală.

Așadar, instruirea se bazează pe un studiu de caz real și include lecții și activități experimentale.

Participanții la instruire vor cunoaște cum să aplice cele învățate în procesul de elaborare a unui proiect de conservare a unei structuri mici sau a unei părți din aceasta. Anume în baza acestei construcții/o parte a acesteia, participanții vor realiza întregul proces de cunoaștere, analiză și elaborare a intervenției de conservare.

Conținutul cursului este elaborat în așa mod încât să faciliteze dobândirea următoarelor cunoștințe și competențe:

- **Cunoștințe despre clădire: inspecția, studiul geometric, identificarea / recunoașterea materialelor și tehnicilor de construcție;**
- **Cunoștințe despre clădire: sursele istorice/de arhivă, arheologia aplicată arhitecturii, tipurile de degradare a materialelor și componentelor de construcție, problemele de structură;**
- **Proiect de conservare/ restaurare, proiectare, abordări de conservare, metodologii și tehnici;**
- **Consolidarea structurală, metode de reabilitare seismică, instalații tehnice în clădiri istorice;**
- **Evaluarea economică a lucrărilor de conservare, specificațiile tehnice și economice, documentația contractuală și de tender, șantier de restaurare.**

În timp ce conținutul lecțiilor va urma calea logică începând "de la analiză la intervenției" pentru a oferi instrumentele disciplinare și tehnice necesare pentru elaborarea proiectului, partea practică a instruirii se bazează pe un alt principiu, încercând să ia în considerare procesele de luare a deciziilor pentru a dezvolta și perfecționa abilitățile logice și profesionale.

Competențele care se consideră că trebuie a fi dezvoltate sunt:

- **De elaborare a unei viziuni sintetice;**
- **De ierarhizare a problemelor;**
- **De conștientizare a faptului că aspectele tehnice nu sunt neutre, ci ghidate de perspectivele teoretice;**
- **De motivare și asumare a responsabilității pentru alegerile făcute în raport cu criteriile clare identificate anterior.**

AUDIENȚA ȚINTĂ

NUMĂRUL PARTICIPANȚILOR

ECHIPA DE FORMATORI

DURATA

CANDIDAȚII ELIGIBILI

TERMENUL LIMITĂ
PENTRU APLICARE

Angajații subdiviziunilor tehnice ale ministerului și agențiilor subordonate, profesorii și lectorii din instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior licențiați în arhitectură și inginerie.

Până la 20 de participanți selectați în rezultatul unui concurs.

Echipa de formatori include echipa de bază formată din experți din Italia (Țară Membru) și un grup de persoane - resursă care include experți din Republica Moldova (Țara Beneficiară).

O săptămână pe lună în perioada septembrie 2018 – iulie 2019, cu un număr total de 300 ore, structurată în felul următor:

- A. 140 ore de prelegeri (în clasă sau în teren)
- B. 75 ore de activitate comună controlată (3 săptămâni dedicate exercițiului)
- C. 85 ore de activitate individuală (asupra proiectului)

Se planifică înregistrarea prezenței. Certificatele de participare vor fi acordate doar acelor participanți care vor fi prezenți la cel puțin 70% din orele categoriilor A și B și vor susține cu succes evaluarea finală.

Activitatea didactică se va desfășura pe durata unei săptămâni pe lună, timp de 8 luni. În timpul săptămânii, prelegerile vor avea loc timp de jumătate de zi (de preferință în după-amiaza - de la 13.30 la 18.30); o singură zi din săptămână, inclusiv dimineața, va fi dedicată vizitei / inspecției pe teren cu un total de 28 de ore pe săptămână. Distribuția orelor pe parcursul săptămânii poate fi adaptată în funcție de preferințele participanților, însă fără a diminua numărul total de ore. La finalul cursului, participanții vor elabora un proiect de conservare cu documentația tehnico-economică necesară definitivă pentru o construcție/ o structură mică a acesteia.

Cursul va fi gratuit pentru participanți.

APLICARE ȘI PROCESUL DE SELECȚIE

Absolvenți ai facultăților de arhitectură, ingineria construcțiilor, arheologi.

31 August 2018.

Candidații selectați vor fi invitați la un colocviu care va avea loc în prima săptămână a lunii septembrie.

Pentru înregistrare vă rugăm să completați [formularul online](#).

Pentru informații suplimentare o puteți contacta pe Marcela Eșanu, asistenta RTA [+373 68 555 047](mailto:esanutmarcela@gmail.com), esanutmarcela@gmail.com.

SUBIECTE DE INSTRUIRE

SĂPTĂMÂNA 1

24 - 28 SEPTEMBRIE 2018:

Cunoștințe despre construcție: inspecția, studiul geometric, identificarea/recunoașterea materialelor și tehnicilor de construcție

- Conservare și restaurare: o introspectivă în istorie și teorii; **5 ore**
- Geometria clădirilor: studiu privind conservarea; **8 ore**
- Recunoașterea materialele și componentele de construcție, tehnicile de construcție și prelucrare, instalare; **7 ore**
- Inspecția: primul contact cu clădirea care urmează a fi restaurată; **3 ore**
- Protejarea juridică a patrimoniului cultural; **5 ore**

SĂPTĂMÂNA 2

22 - 26 OCTOMBRIE 2018:

Cunoștințe despre clădire: sursele istorice/de arhivă, arheologia aplicată arhitecturii, fenomenele de degradare a materialelor și componentelor de construcție, probleme de structură

- Istoria clădirilor: sursele istorice și arheologia arhitecturii; **7 ore**
- Recunoașterea și evaluarea fenomenelor de degradare și ruinare; **7 ore**
- Recunoașterea comportamentului structural și concepția clădirilor tradiționale, înțelegerea instabilităților structural și posedarea tehnicilor de analiză și diagnoză; **6 ore**
- Inspectarea sitului; **3 ore**
- Planificarea urbană și conservarea; **5 ore**

SĂPTĂMÂNA 3

3-7 DECEMBRIE 2018:

Proiect de conservare, proiectare, tehnici de conservare

- Tehnici de conservare; **10 ore**
- Proiect de conservare, compatibilitatea între funcția actuală, caracterul spațiilor disponibile și necesitățile de conservare; Coexistența mai multor discipline, elaborarea documentelor executive; **10 ore**
- Inspectarea sitului; **3 ore**
- Protecția, conservarea și gestionarea peisajelor; **5 ore**

SĂPTĂMÂNA 4

28 IANUARIE -
2 FEBRUARIE 2019:

Proiectul de consolidare structurală, probleme seismice și reabilitare, inserarea instalațiilor tehnice în clădirile istorice

- Proiect structural: consolidarea clădirilor istorice; **8 ore**
- Proiect de conservare, problemele seismice și reabilitare **7 ore**
- Proiectarea instalațiilor tehnice pentru clădirile istorice **5 ore**
- Inspectarea sitului; **3 ore**
- Elemente de consolidare și gestionare a patrimoniului construit; **5 ore**

SĂPTĂMÂNĂ 5

25 - 29 MARTIE 2019:

Evaluarea economică/estimarea lucrărilor de conservare, documentele de tender pentru lucrările de conservare, șantierul de conservare

- Estimarea și evaluarea economică a lucrărilor de conservare;
- Procurarea lucrărilor de conservare;
- Șantier de conservare;
- Inspectarea sitului;
- Tehnologii informaționale utilizate în proiectul de conservare.

7 ore
6 ore
7 ore
3 ore
5 ore

SĂPTĂMÂNĂ 6

15 - 20 APRILIE 2019:

Elaborarea proiectului

25 ore

SĂPTĂMÂNĂ 7

20 - 24 MAI 2019:

Elaborarea proiectului

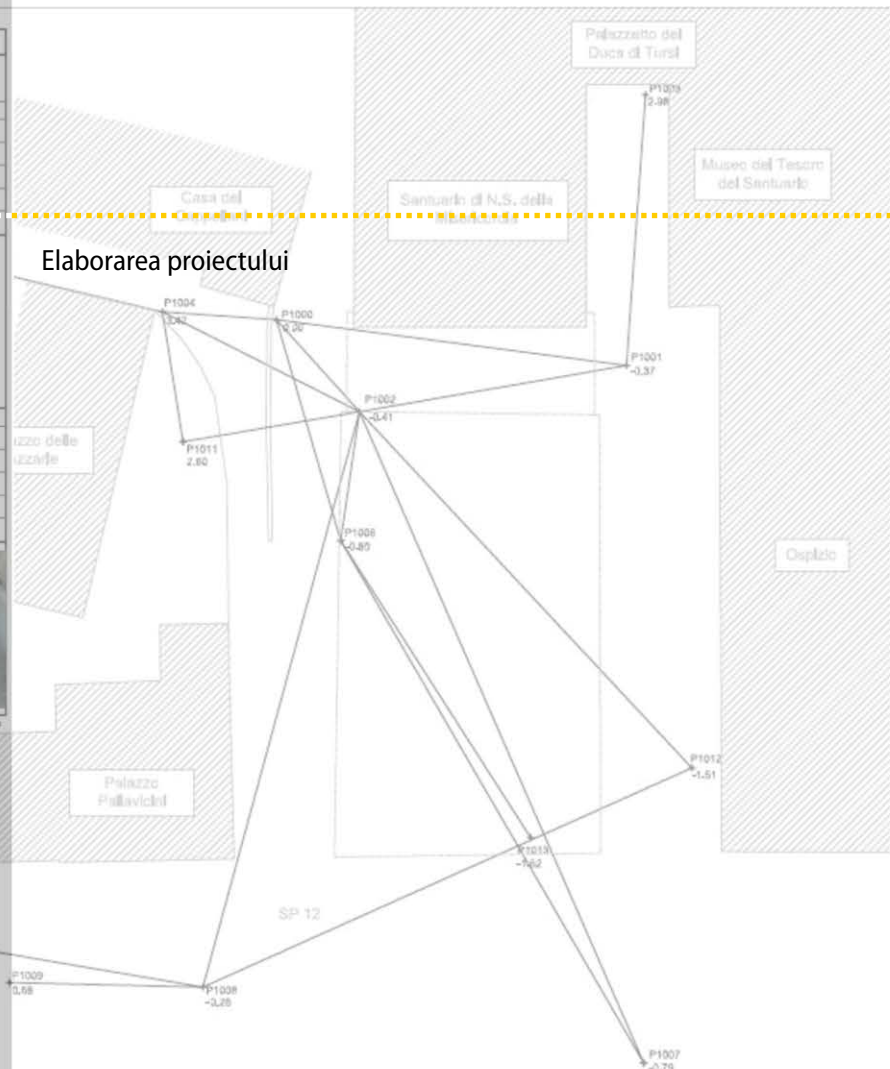
25 ore

SĂPTĂMÂNĂ 8

17 - 22 Iunie 2019:

Elaborarea proiectului

25 ore

Imagine de fundal: Studiu.
Sursa: Scuola di Specializzazione dei beni Architettonici e del Paesaggio - Università di Genova.